

Homília o. arcibiskupa Alojza Tkáča na pohrebe duchovného otca Jozefa Veľasa v Hankovciach 8.5.2019

Bratia kňazi, smútiaca rodina, bratia a sestry!

Toto povedal Pán Ježiš apoštolom: „Nie vy ste si mňa vyvolili, ale ja som si vyvolil vás“ (*Jn 15, 16*). Zastal na brehu Genezaretského jazera, videl tam Šimona, budúceho Petra v loďke s jeho bratom Ondrejom, dvoch bratov Zebedejovcov Jakuba a Jána: Nechajte rybárske siete, poďte za mnou urobím z Vás rybárov ľudí (*Porov. Mk 1, 16 – 18*). Videl sedieť na mýte Léviho: Nechaj mýto, nechaj peniaze, poďte za mnou (*Porov. Mt 9, 9*). Ale i ďalších Filipa, Bartolomeja, horlivcov, dokonca Zelótov: Nechajte zbojstvá, partizánčenie a poďte za mnou (*Porov. Lk 5, 10*). Počúvali ho i videli, počúvali čo káže: Priblížilo sa nebeské kráľovstvo, verte v evanjelium (*Porov. Mk 1, 15*). Potom videli, čo robí: Mládenec, hovorím ti, vstaň (*Porov. Lk 7,14*). Dievča neumrelo, talitha kumi, povedal dcérke predstaveného synagógy (*Porov. Mt 9, 24*). Potom uvidia Lazára, ktorý už tri dni bol v hrobe (*Porov. Jn 11, 43*). Teda toto videli a potom v závere svojho pozemského života, po utrpení, smrti, zmŕtvychvstaní povie im: Chodte do celého sveta, ohlasujte evanjelium, krstite, naučte ich zachovávať všetko čo som vám prikázal, ja som s vami až do skončenia sveta (*Porov. Mt 28, 19–20*).

Bratia kňazi, milí veriaci, to nebola len úloha apoštolov, bezprostredných učeníkov, ohlasovateľov evanjelia. Ale túto úlohu ohlasovať posolstvo spásy so všetkými aj ťažšími úlohami zveril Pán Ježiš prostredníctvom apoštolov nakoniec priamo i nám. Vyvolil si nás kňazov aby sme pokračovali v jeho diele. A tak to bolo aj s naším zosnulým bratom kňazom Jozefom. Pred 75 rokmi sa narodil a Pán Ježiš Boží Syn od večnosti si ho vyvolil za svojho kňaza. Vysvätený bol a potom nasledovali štácie, kde plnil poslanie, podobné poslaniu apoštolov. Boli to: Sečovce ako kaplán, Nižný Žipov, Koprivnica ako správca farnosti. Najdlhšie sa zdržal v Hrubove, neďaleko odtiaľ. Ako dôchodca vypomáhal vo farnosti Svinica, no a naposledy v Slanci. Na všetkých týchto štáciach kňazskej služby plnil to, čo Pán Ježiš určil apoštolom. Nemôžem zoširoka rozprávať čo je symbol kňaza a čo aj on konal ale aspoň niektoré situácie v ktorých sa ocitol vo vzťahu k vám, veriacim.

Liturgický rok, počnúc od prvej adventnej nedele až po nedeľu Krista kráľa, to je obdobie kedy sa sprítomňuje ohlasovanie radostného posolstva spásy. Boh tak miloval svet, že poslal na svet svojho Syna (*Porov. Jn 3, 16*). Tak radostne v prítomnosti kňaza znie naša vianočná pieseň spolu s ostatnými: „Narodil sa Kristus Pán...“ Bez kňaza by to nebolo možné alebo aspoň by to nemalo takú hodnotu. Vyvrcholením ohlasovania evanjelia o Ježišovi Kristovi ako o našom Vykupiteľovi je veľkopôstne obdobie. Spolu so svojimi duchovnými otcami sprítomňujete utrpenie Pána Ježiša modlitbou krížovej cesty. A potom po trojdni je najväčší kresťanský sviatok, to sú sviatky Veľkej noci. „Aleluja, radujme sa Kristus Ježiš zmŕtvych vstal...“ To je sústredenie všetkých slávení celého liturgického roka, že Ježiš ukrižovaný vstáva zmŕtvych, víťazí nad smrťou.

Posväcujte. Aký bohatý priestor je pre duchovného, pre kňaza v diecéze či vo farnosti. Pripomeniem len jednu veľmi závažnú skutočnosť. Každý duchovný otec, predovšetkým administrátor alebo farár je povinný každú nedeľu a prikázaný sviatok sláviť svätú omšu za svojich veriacich. Toto robil i náš zosnulý brat Jozef. Ale nielen vtedy keď bol vo farnosti, takpovediac úradný pastier ale keď bol aj na dôchodku. Na svojich veriacich, na vás i na rodákov pamätal. Samozrejme úloha posväcovať veriacich, tých ktorý uverili v Ježiša Krista je mnohoraká. Samozrejme v udeľovaní, vysluhovaní sviatostí na začiatku

kresťanského života malým deťom, novorodencom svätý krst, hriešnikom sviatosť zmierenia, putujúcim do večnosti Eucharistia, zvaná aj viatikum, čiže pokrm na cestu do večnosti a predovšetkým slávenie Eucharistie, sv. omše každý deň a v prikázané sviatky.

No pozvaní sme aj dávať určitú orientáciu vám, našim veriacim a to počnúc od tých najmenších cez tínedžerov, dospelých, až po tých skôr narodených, starých. Sú to Božie prikázania. Počujeme daktorých kriticky sa k tomu stavať. Desatoro Božích prikázaní? Ved' majú 3 500 rokov, čo nám môžu povedať. Nikdy neboli tak aktuálne Božie prikázania ako sú aktuálne dnes. Počnúc prvými troma, nás veriacich vo vzťahu k Bohu. A potom siedmimi všetkých nás navzájom riadi. Keď sa pozrieme aj na situáciu spoločnosti, v spoločenskom živote, treba nám nad nimi porozmýšľať aké sú veľmi dôležité.

Nezabiješ, ochrana ľudského života. Nepokradneš. Nesiahneš na súkromný i spoločný majetok. Nepovieš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu a iné, a iné situácie, kde kňaz dáva jasný smer. Tak ako kompas, ktorý stále ukazuje správny smer. Toto všetko robil náš zosnulý spolubrat, kňaz a váš rodák Jozef.

Bratia kňazi, milí veriaci, tak znejú slová Pána Ježiša: „Nie vy ste si mňa vyvolili ale ja som si vyvolil vás“ (Porov. *Jn 15,16*). Kristus nás, kňazov, povolal do svojej služby. Je to veľké vyznačenie, veľká milosť. Chráň Bože, aby sme túto milosť premárnili. Aj to sa stáva. Každý deň rekapitulujeme kňazi, ako sme prežili deň, po týždni ako sme prežili týždeň, mesiac i rok. Ako sme využili čas, aký obsah a s akou ochotou sme slúžili. Keď uznáme, keď zistíme, že naša služba nebola taká, aká mala byť, v pokore treba skloniť kolená a uznať: moja vina, moja vina, moja preveľká vina.

Pri pohľade na nášho spolubrata máme v pamäti slová apoštola Pavla: Ten kto zomiera s Kristom, kto s Kristom žije, s Kristom bude aj oslávený. Jozef bol mužom, kňazom veľkej viery. S Kristom, dačo aj vytrpel, dakedy nepochopenie, ale sme presvedčení, že keď ohlasoval Krista zmŕtvychvstalého, tak Kristus aj jeho oslávi. Amen.